

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
12 - 2615 / 10
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел.бр. 22620 датум: 30.12.2010.

На основу члана 138. став 1. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр. 98/06) и чланова 1. став 1. и 31. став 2. Закона о Заштитнику грађана („Сл. гласник РС“ бр. 79/05 и 54/07), у поступку контроле законитости и правилности рада Окружног затвора у В..., Управа за извршење кривичних санкција Министарства правде, по сопственој иницијативи, Заштитник грађана

УТВРЂУЈЕ

У раду Окружног затвора у В..., Управе за извршење кривичних санкција Министарства правде, постоје недостаци на штету осуђеног А. А., лица лишеног слободе са инвалидитетом коме је за кретање неопходна употреба инвалидских колиџа, јер му нису омогућени смештајни и други животни услови примерени врсти и степену његових посебних потреба.

На основу утврђених недостатака у раду, Заштитник грађана упућује Окружном затвору у В..., Управа за извршење кривичних санкција Министарства правде, следећу

ПРЕПОРУКУ

Окружни затвор у В..., Управа за извршење кривичних санкција Министарства правде, ће осуђеном А. А. коме је за кретање неопходна употреба инвалидских колиџа, омогућити смештајне и друге животне услове примерене врсти и степену његових посебних потреба.

Осуђени А. А. ће бити смештен у посебној спаваоници у приземљу објекта, у којој постоји мокри чвор са санитарним уређајима прилагођеним његовим потребама, са вратима одговарајуће ширине и прилазном рампом за његово несметано кретање колиџима у објекту и излазак ван затворених просторија.

Окружни затвор у В..., Управа за извршење кривичних санкција Министарства правде, обавестиће Заштитника грађана, у року од 60 дана од дана пријема ове препоруке, о поступању по њој.

Р а з л о з и :

Заштитник грађана је у оквиру својих овлашћења из члана 22. Закона о Заштитнику грађана у поступку континуираног и системског прикупљања, провере и обраде података у вези са заштитом лица лишених слободе посетио 2. и 3. децембра 2010. године Окружни затвор у В....

Приликом посете осуђеним лицима утврђено је да се у Окружном затвору у В... на издржавању казне налази осуђени А. А., особа са инвалидитетом, коме је за кретање неопходна употреба инвалидских колица и коме нису омогућени смештајни и други животни услови примерени врсти и степену његових посебних потреба. Заштитник грађана обишао је просторије које овај осуђени користи и утврдио да у спаваоници у којој је смештен није у могућности да користи мокри чвор и санитарне уређаје због недовољне ширине улазних врата у мокри чвор. Осим тога, непосредним опажањем је утврђено да мокри чвор и санитарни уређаји у спаваоници у којој је смештен нису прилагођени особама са инвалидитетом.

Осуђени А. А. је принуђен да користи мокри чвор у спаваоници на другом крају ходника, јер су само у тој спаваоници врата довољно широка за пролаз инвалидских колица, али не толико да би могао сам ући, већ му је неопходна помоћ другог лица. Ни санитарни уређаји у том мокром чвору не испуњавају одговарајуће услове, односно нису прилагођени особама са инвалидитетом. Посебан проблем представља купање, које се обавља у заједничком купатилу са тушевима где осуђеном А. А. помоћ при туширању пружају друга лица лишена слободе и припадници службе за обезбеђење.

Осуђени А. А. је изразио негодовање смештајем који није прилагођен врсти и степену његових посебних потреба, али је указао и на пожртвовано поступање запослених у Заводу према њему.

Члан 66. Закона о извршењу кривичних санкција („Сл. Гласник РС“ број 85/2005 и 72/2009) прописује да осуђени са посебним потребама има право на смештај примерен врсти и степену његових посебних потреба.

Члан 4. Закона о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом („Сл. Гласник РС“ број 33/2006) прописује да су органи јавне власти дужни да особама са инвалидитетом обезбеде уживање права и слобода без дискриминације. Члан 6. став 2. истог закона одређује да непосредна дискриминација постоји ако се лица у истој или сличној ситуацији, било којим актом или радњом стављају, или су стављени у неповољнији положај због његове или њихове инвалидности.

Заштитник грађана сматра да су у повређена права осуђеног А.А. на смештај примерен врсти и степену његових посебних потреба. Наиме, није му у сваком тренутку омогућено непосредно и самостално коришћење мокрог чвора, а санитарни уређаји нису прилагођени врсти и степену његових посебних потреба. Наведеним је осуђени А. А., као особа са инвалидитетом, ускраћен у остваривању својих основних права и стављен у неравноправан положај у односу на друге осуђене.

Обавеза је свих надлежних органа да се у свом раду придржавају Устава и закона, јер свако одступање од овлашћења која су им дата може довести до повреде права неког лица. У том циљу Окружни затвор у В..., Управа за извршење кривичних санкција Министарства правде, предузеће одговарајуће мере како би се осуђеном А. А. омогућило остваривања права на смештај примерен врсти и степену његових посебних потреба.

Околност да се завод суочава са проблемом пренасељености, недостатком финансијских средстава, недовољним бројем запослених, не представља оправдање за повреду права лица лишених слободе утврђених Законом.

Након утврђивања свих релевантних чињеница, Заштитник грађана је применом чл. 31. ст. 2. Закона о Заштитнику грађана утврдио кршење права грађана и дао препоруку поступајућим органима управе за отклањање уочених недостатака у раду.

ЗАМЕНИК ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

Милош Јанковић